

בעזה"ת

אמרי קודש

דא"ח מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שולחן הטהור ליל שב"ק פר' בשלח - שירה תשע"ה

בנ"י אמרו שירה על הים שאז נתבטלה קליפת מצרים לגמרי

ביאור על מה היה הצער ביציאת מצרים | כשטבעו המצרים בים סוף רק אז נתבטל כל הרע ונעקר משורשו | אם לא יתבונן בשירה הרי הוא נשאר כאותה שפחה שנשארה שפחה אחרי המראות אלוקים

כדי להכניע את פרעה הוצרך לשלוח את ישראל בעצמו

והנראה לומר בזה ע"פ מה שדברנו בשב"ק העעל"ט שפרעה היה קליפת הגאווה ושורש הרע, שכך אמר (לעיל ה', ב') "מי ה' אשר אשמע בקולו לשלח את ישראל לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלח". ואם כן דבר זה היה מן ההכרח שיציאת בני ישראל ממצרים תהיה באופן שיתבטל הרע מהם לגמרי, ולא רק להכניעו להוציאם ממצרים, כי רק באופן זה תו אין לחוש פן יבוא שוב לגבור להרע לישראל. וא"כ מן ההכרח הוא להכניע ולהשפיל את שורש הגאווה והרע עד היסוד, ולבטל את כל עצמותו, ולכן הבטיחו השי"ת למשה שביום הגאולה פרעה ישלח את ישראל מארצו, כדי להכניע ולבטל את כח הרע לגמרי. וכן דרשו חז"ל בברכות (נד.) עה"פ (דברים ו', ה') "ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך" היינו לאהבה את השי"ת בשני יצריך ביצר טוב וביצר הרע.

אמנם אף שפרעה חזר בו מדבריו הראשונים ואמר (לעיל ט', כ"ז) "חטאתי הפעם ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים" ונמצא שהסכים בדעתו להכיר בגבורות ה', ואף גם זאת מה שאמר 'ואף את ישראל לא אשלח', הרי לבסוף שלחם בעצמו וכדכתיב 'ויהי בשלח פרעה'. מ"מ היות שכל שילוחו לא היה מרצונו אלא מכח הכרח, והוא לא הסכים בדעתו לגמרי לזה, א"כ נמצא שהרע לא נתבטל כליל ונשאר משורשו קצת, וחשש משה שבבוא היום שוב תתעורר מדה רעה זו בקרב ישראל מאחר ולא נתבטלה בתכלית הביטול ולא נעקרה מן העולם, ולכך שפיר כתיב 'ויהי' לשון צער דצווח משה ואמר ווי.

ואכן הכי נמי אשכחן דשלח פרעה אנשים שיתערבו בעם ישראל לבל יפסק כח הרע מקרבם, ובגין אנשים אלו 'ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלישתים כי קרוב הוא', וזה ירמוז פלישתים שהוא פחות בתקפו הרע ממצרים, אך עכ"פ 'כי קרוב הוא', הרע שבו הוא קרוב ודומה לרעה של מצרים. ועליהם אמר אלוקים 'פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבנו מצרימה', ולכאורה יפלא לכל בר דעת האיך יעלה כזאת שיבקשו לשוב מצרימה למקום

"ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלוקים פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבנו מצרימה" (שמות י"ג, י"ז).

וברש"י "ולא נחם, ולא הנהיגם כמו 'לך נחה את העם', 'בהתהלךך תנחה אותך'."

ובאור"ח הק' פתח דבריו ברייש פרשתנו וכתב בזה"ל "צריך לדעת למה אמר (ויהי) לשון צער במקום גילה ורנן", פי' דהלא כיון שיצאו בני ישראל ממצרים ונגאלו מגלות ושעבוד פרעה א"כ טפי הו"ל למכתב בלשון 'ויהי' שהוא לשון שמחה, יעו"ש מש"כ ע"פ דרכו בקודש.

ובמדרש איתא (שמו"ר כ', ח') ד"א 'ויהי בשלח פרעה' מי אמר ווי משה אמר ווי וכו', ואף דברי המדרש צ"ב אמאי באמת אמר משה ווי בשעה שיצאו ישראל ממצרים דהוי זמן שמחה. עוד יש לבאר מה הצורך לכתוב דוקא בלשון של "בשלח פרעה" הלא בכמה מקומות אשכחן דכתיב בלשון יציאת מצרים, וכדלעיל (י"ג, ג') כי בחוזק יד הוציא ה' אתכם וגו', וכן (שם י"ד) "בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים, וא"כ מה מלמדנו האי לישנא דנקט "בשלח פרעה", והן אמנם בפשטות אמר בשלח ע"ד הלשון שהבטיח הבוית"ש למשה "ויהי" אל משה וגו' אחרי כן ישלח אתכם מזה כשלחו גרש יגרש אתכם מזה" (לעיל ג', א'), ומזה נמשך נמי הכא בהאי לישנא 'בשלח פרעה'. אלא דעדיין הא גופא יש לברר עבור מה היו צריכים לנס גדול זה שפרעה עצמו ישלח את בני, כי לכאורה היה די בזה שנכנע לבו ומעתה יפתח את להם את החומות המסוגרים שבמצרים וייצאו בני מעצמם, וזה נמי נס גדול ויתגדל ויתקדש שמו יתברך בעולם עי"כ, ומה התועלת בזה שפרעה ישלחם ויגרשם.

עוד יש מקום לדייק בשינוי הלשונות בהני קראי דבפרשתן, דמתחילה כתיב בלשון 'העם' שהוא המדריגה הפחותה בבנ"י, ובהמשך הכתובים אמר (פס' י"ה) "וחמושים עלו בני ישראל" ובודאי אין זה בכדי ויש לבאר החילוק.

שנשתעבדו שם בפרך והוא מקור הטומאה אשר אך זה עתה יצאו משם, ומי יעלה בלבו לומר כן.

בחירת ה'עם' שבישראל הם היו הערב רב

אלא דוודאי קאי על אותם שכל חפצם ורצונם לצאת ממצרים היה רק להיגאל משעבוד הגוף, וכמו שכבר הזכרנו מזה שהיו במצרים ב' חלקים מישראל ועליהם הכתוב אומר (לעיל ו', ט') "ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה", שיש מהם אשר קושי השעבוד שלהם היה גלות הדעת וכח הטומאה שהיה שם והמה הקרויים 'מקוצר רוח', וכדברי האוה"ח הק' (שם) "אולי כי לצד שלא היו בני תורה לא שמעו, ולזה יקרא קוצר רוח כי התורה מרחבת לבו של אדם", והחלק האחר הוא 'עבודה קשה' כמשמעו, דקושי העבודה שהיה להם במצרים לצד זה לבד היה חפצם לצאת ממצרים ותו לא מידי. ולכך תיכף משנגאלו ממצרים ופסק מהם השיעבוד, שוב לא איכפת להם כלל אפילו לשוב מצרימה ולהתערב עם המצרים ולהיות כמותם, הגם שעדיין היו בגלות אחרת גלות הדעת ולא יצאו לגמרי מקליפת מצרים.

והשתא נבוא לבאר שינוי הלשון בכתובים דמתחילה כתיב 'העם' דמיירי מחלק הערב רב שנתערבו בישראל, היינו בשלח פרעה 'את העם' יחד עם בני ישראל, וכן איתא בזה"ק (ח"ב מה:): "בגין ההוא ערב רב דאתדבקו בהו ואתערבו בהדיהו קרי לון את העם סתם", ולזה אמר אלוקים 'פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבו מצרימה' היינו אותם ערב רב וודאי יאבו לשוב מצרימה, וכן אמרו לבסוף "ניתנה ראש ונשובה מצרימה, והם החטיאו את ישראל בסנינות שעברו במדבר. ויעיין בכלי יקר (פסוק י"ד ד"ה דרך שני) שהעם הנזכר כאן הם הפחותים שבישראל והערב רב כי שם אחד להם".

ולבתר כן כתיב (פס' י"ח) "וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים" וכאן קראם בשם 'בני ישראל' לרמוז דהן דאמנם יצאו ממצרים רק אחד מחמשה, וארבעה חלקים מתו בשלשת ימי אפילה וכדפרש"י (בפ"י השני) שלכך הם מכונים וחמושים. היינו שהכתוב בכאן ירמוז על המובחרים שביניהם שזכו לצאת ממצרים, ולכך קראם בני ישראל שהוא רומז על המובחר שבהם. וכדפי' רש"י (בפ"י הראשון) אין חמושים אלא מזויינים, והכוונה בזה שהיו מזויינים לצאת מלחמה לשבר את כל הקליפות כולן ולבטל את הרע לגמרי ולקבל את התורה, שזה הוא תכלית יציא"מ וכדאמר הקב"ה בסנה (לעיל ג', י"ב) "וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה" ולכך קראם בכאן בשם 'בני ישראל'.

עיקר הישועה היתה כשטבעו מצרים בים

ואותם אנשי מעלה כשמצרים ושורש הקליפה ההיא היו רודפים אחריהם, כתיב (פס' י"ב) "וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נוסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה'. ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים. הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבוד את מצרים ממותנו במדבר". היינו שבודאי לא היו חפצים לשוב ולהשתעבד או להתערב אתם ח"ו, אלא אמרו לו למשה, הלא לא יצאנו לגמרי מן הרע והרי הוא עדיין מרקד

בינינו ומנסה להתערב בנו, וא"כ מה התועלת בזה שיצאנו בגופנו משם, הלא עיקר השעבוד היה גלות הדעת ועירוב הרע בטוב, ואם דבר זה נשאר אתנו מה הועיל יציאתנו משם. ולכך השיב להם לכלל ישראל (פס' י"ג) "ויאמר משה אל העם אל תיראו התייצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם", דהיינו גם אלו שהיו בבחינת 'עם' שהסכימו לשוב מצרימה, וכ"ש אותם שחששו ממצרים ורצו להיבדל מהם עולמית, אמר להם משה כאשר ראיתם את מצרים היום, שוב לא תוסיפו לראותם עוד עולמית, ולית לכו למיחש למידי שהרי תיכף ומיד יתבטל הרע משורשו ותצאו לחרות עולם.

ובדברינו יובן שפיר מה שנתקשו המפרשים עה"פ (לקמן י"ד, ל). "וישע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים" דלכא'ו מהו "ביום ההוא" הלא השעבוד פסק כבר משהתחילו המכות, ואף ממצרים יצאו כבר ששה ימים קודם לכן שזה היה עיקר הישועה, ואמאי כתיב וישע ה' 'ביום ההוא'.

אלא ע"פ דברינו הוא נפלא, שרק אז כשטבעו כל המצרים בים סוף או אז היתה עיקר ישועתם של ישראל, והגיעו לדרגה הגבוהה שבטלה מהם כל הרע, ולכך כתיב וישע ה' ביום ההוא, כי אז היתה נשלמה הישועה לישראל, כאשר "וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים".

ובני ישראל בעת ההיא כאשר התבוננו בגודל הניסים שנעשו להם בעשר מכות שהביא הקב"ה על מצרים וכבר מאז פסק מהם השעבוד במצרים, ועתה מתו מצרים בים סוף, ומשה נוסף לו אף שפלות עצמו, וראו כ"א בשכלו את רוב אהבת הבוית"ש וחיבתו אליהם ורוב הניסים ונפלאות, על זה לבד מלאה לבם ופתחו ואמרו שירה. וכדפירש"י עה"פ "אז ישיר משה" אז כשראה הנס עלה בלבו שישיר שירה, דהיינו שלבו עלה על גדותיו מגדלות הבורא ושפלות עצמו וזה הביאם לקרבת אלוקים, וזהו 'ובני ישראל' היינו הדרגה הגבוהה. ולכך נמי איתא בזה"ק דכל האומר פרשת שירה בכל יום ובשמחה זוכה למחילת עונות, כי ע"י שמתבונן בגודל הנסים שיצאו ממ"ט שערי טומאה ומעמקי הקליפות עד כדי כך שבאו למדריגה שפסקה זוהמתו, כך יש בכוחו של כאו"א להתקרב אל השי"ת, ומזה בא לכלל תשובה וזוכה למחילת עונות. אמנם באם יחסר לו ההתבוננות הרי למה הוא דומה לאותה שפחה שהיתה בים סוף דדרשו חז"ל עה"פ (ט"ו ב') "זה קלי ואנוהו" שראתה שפחה על הים מה שלא ראו הנביאים (הובא ברש"י שם) אבל אפילו אחר כל הגילויים האלו שהתפעלה מהם עכ"ז נשארה שפחה מכיון שלא התבוננה בכל זה.

באמצעות התורה יכול לצאת מעומק הקליפות

ועיקר השירה הוא מה שאמרו "אשירה לה" כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים" היינו שהקב"ה ביטל את קליפת פרעה הרע וגאוותו עד השורש וסוס ורוכבו רמה בים. והשתא כו"ע מודי שהקב"ה הוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים ואין מציאות בעולם כלל חוץ ממציותו ית"ש, ונתבטלה קליפת הגאווה והישות של מצרים.

היוצא לנו מכל הנ"ל עד כמה נצרך ונדרש לבטל הרע ושורש הגאווה לגמרי ולבטלו כליל שלא יהיה לו שום שייכות לזה כל עיקר, ואף אנו בזמננו יש לנו לדעת שאמנם בטלה קליפת

מצרים אבל יש עדיין קליפות בעולם שאנו צריכים לבטלם. וזה שייך רק ע"י התורה"ק שבכוחה לטהר את האדם ולהוציאו מעמקי הקליפות, ומי שאינו קורא בתורה הרי הוא נמשך לתאוות רעות ח"ו עד שהוא דבק בקליפות רח"ל. וכן כתב האוה"ח הק' לעיל (ג, ה) עה"כ 'וארד להצילו' וזה"ל"ק "וטעם שנסתכנו ישראל במצרים בביור שער הנ', לצד שלא היו בני תורה, משא"כ דורות האחרונים באמצעות תורתם ישיגו להיכנס לשער הנ' ולהוציא בלעו מפיו, ואז ספו תמו בחינת הטומאה", היינו דרך במצרים אם היו נכנסים לשער הנ' לא היה להם תקומה, אבל אחרי קבה"ת אף אם משוקע אדם בשער הנ' יכול לצאת משם באמצעות התורה.

ובפרט בימי השובבים שעיקרם נתקן לתקן כל מעשינו ועיקר התיקון הוא ע"י קבלת עול תורה ועול מצוות ויר"ש, יש להזהר לבל יקל בשום ענין, ואף אם ירצה להקל יתבונן בדעתו הדק היטב אם רצון זה הוא ח"ו לפריקת עול ולהקל ממנו העבודה, או שמא ע"י זה יוכל להוסיף ולהתחזק בשאר עניינים בעבודת ה' וא"כ אין בזה משום פריקת עול ח"ו ורק קבלת עול תומ"צ ועול יר"ש, ואין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה כדשינו באבות (פ"ו מ"ב). וכמו שבמצרים כשרצו לצאת משם הרי יש שהיה רצונם רק להפטר מעבודה הקשה שלהם, ויש שרצו לצאת משעבודם עבור שיוכלו לקבל עול תומ"צ במנוחת הנפש. וחזינן דהעיקר הוא עול התורה"ק שבכוחו אפשר לתקן הכל, דהמאור שבתורה

מחזירו למוטב ומכניס באדם געטלעכקייט וידישקייט.

ובזה ירמוז מש"כ רש"י עה"כ "אז ישיר משה" (ט"ו, א) אמרו רבותינו ז"ל מכאן רמז לתחיית המתים מן התורה, והכונה בזה ע"פ הא דאיתא בברכות (יה): דרשעים בחייהם קרויים מתים, דהיינו אף מי שמרגיש בעצמו שהוא רשע ובבחי' מת מ"מ בכח התורה ואמירת השירה יכול להחיות עצמו ולתקן כל מעשיו וזהו רמז לתחיית המתים 'מן התורה' היינו ע"י עסק התורה וההתבוננות בשירה.

השי"ת יעזור לכל ישראל ולנו בתוכם שנזכה לעשות רצונו בשלימות, ועיקר השלימות הוא כשבניו שבים אליו וחוזרים ומתקרבים בתשובה וכדוגמת אב שעומד ומצפה לבנו שיחזור אליו, ונזכה להיפרד ולהתנתק מכל ענייני עוה"ז, ולא מבעיא מדברים אסורים, אלא אף גם זאת מהדברים המותרים שנעשה אותם לשם שמים ובה נתקן נפשותינו ורוחנו ונשמותינו, ושנעסוק בתורה"ק מתוך שמחה וקדושה והרחבה, ובנ"י יגאלו ויושעו ויתרוממו ויתברכו בבני חיי מזוני ריחי, דבפרשה זו יש את כל הסגולות הן ענייני רפואה וכדכתיב 'כי אני ה' רופאך', וכל מיני ישועות ופרנסה, ולצאת מכל מיני צרות ודחקויות, והשי"ת יקבל קול צעקותיהם ותפילותיהם ותחינותיהם של בני"י, ושנעשה נח"ר להשי"ת עד שנזכה להתגלות הגדולה של כבוד שמים, ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים בב"א.

סעודת רעוא דרעוין פרשת בשלח - שירה תשע"ה

ענין הפרנסה תלוי רק באמונה ובתפילה

האדם אינו יכול לסייע לעצמו בפרנסה | ג' מיני עשירות יש א' מצד הקדושה הב' מצד הס"א והג' כדי לנסותו בעשירות | צנצנת המן ראייה לדורות עולם שהשי"ת זן ומפרנס ומכלכל אותנו בכל יום

זה אינו צריך להתייגע כ"כ בשביל הפרנסה, כי ענין הפרנסה הוא כמטר הזה שבא לעולם בלא טורח ויגיעה, אך מי שהוא חסר אמונה ובטחון הרי הוא גורם רעה לעצמו שיצטרך להתייגע לפרנסתו. ואפשר להוסיף עוד בהא דאמר הקב"ה למשה בלשון 'ממטיר' לכם לחם, וירמוז דכשם שבשביל שירד המטר לא יועיל לו לאדם שום יגיעה ואין לאל ידו לפעול כלום עבור זה אלא ע"י שיבקש רחמים ויעמוד בתפילה לבקש על הגשמים. כך עבור הפרנסה היגיעה צריכה שתהא רק בתפילה לקב"ה שיזמין לו פרנסתו כדי מחייתו, וכשיתפלל ויבטח בקב"ה אז יהיה ה' מבטחו וימצא פרנסתו בריווח. והשתא ניחא לשון הכתוב באומרו 'הנני ממטיר', כי השפעת הפרנסה דומה להשפעת מטר שאין ביד אדם להושיע את עצמו בזה.

העשירות המעולה היא הבאה מצד הקדושה

אאזמו"ר זיע"א מביא (בספה"ק דבר חיים) רמז בפסוק זה עפ"י יסוד המובא בספה"ק חובת הלבבות (שער הכניעה פרק ד') דשלשה מיני

"ויאמר ה' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתו אם לא" (שמות ט"ז, ד')

ויש לדייק בלשון שאמר הקב"ה הנני 'ממטיר' לכם, ולא אמר הנני 'נותן' לכם לחם. ויבואר עפ"י מש"כ הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזעסק זיע"א בפרשתן בספה"ק נועם אלימלך עזה"כ 'הנני נותן לכם לחם וגו'', וביאר ד'הנני' פירושו שהשי"ת מוכן בכל עת לפרנס ולתת לכל איש מידי יום פרנסתו מן השמים, אך כאשר הוא באופן של 'ויצא העם' שאדם הוא מחוסר בטחון ויוצא מהגדר הנכון והראוי לבטוח בה', אז 'ולקטו דבר יום ביומו' פי' צריך להתחדש אליו הלקיטה מחדש ולברך אותו מתחילה על הפרנסה. ואם היה אדם בוטח בלב נאמן, היתה פרנסתו מזומנת לו שלא בצער ועבדות כלל, כי אם כמטר הזה ההולך שלא ביגיעה עכתודה"ק.

נמצא מבואר שלצורך פרנסה צריך שיהיה לאדם אמונה ובטחון בה' שתמיד מוכן ומזומן הוא לתת לו כדי מחייתו, ומי שחי באופן

עשירות יש בעולם, א' עשירות מסטרא דקדושה הבאה לאדם משפע קודש עליון, וסימנא דמילתא אשר הממון מזו העשירות יוצא על עניינים שבקדושה ועבודת הבורא, והוא הסימן כי דרך כל דבר להיות נמשך לשורשו ומקורו. הב' עשירות מצד הסטרא אחרא ר"ל, וסימנא מילתא אשר הממון יוצא על עניינים לא טובים אשר הם נגד רצון הבורא, והג' עשירות הבאה לאדם רק לשם ניסיון, לראות אם ישתמש בממונו בכשרות ויבוא עי"ז לתורה ולעבודת הבורא ואז טוב לו, או אם ח"ו ישתמש בו לדברים אשר לא כדת ויתרחק מדרך התורה והיראה ואז עונו ישא רח"ל.

ולזה ירמוז הכתוב באומרו 'הנני ממטיר לכם לחם מן השמים', היינו השפע והברכה לפרנסה ועשירות היורדים לבני אדם מן השמים, הנה הוא מתחלק לג' בחינות הנ"ל, הבחינה הא' היא 'למען אנסנו' עשירות של ניסיון לראות שמתמש בזה לטוב, הבחינה הב' 'הילך בתורת' דהיינו עשירות מצד הקדושה אשר בעליה נמשך על ידה ללכת בדרכי התורה והמצוות וכך גם הממון עצמו נמשך לדברים טובים, הבחינה השלישית היא 'אם לא', היינו שפע של עשירות מצד הסטרא אחרא לאדם אשר אינו הולך בדרך התורה ואז גם ממונו נמשך לאותם דברים לא טובים עכתוד"ק.

ומינה נלמד שלא די לו לאדם שיתפלל על פרנסה בריווח, אלא צריך להוסיף ולבקש שיזכה לזה מצד הקדושה ושישכיל להשתמש בממונו בכשרות לעשות רצון ה', ושתנצל נפשו מלהשתמש בו נגד רצון התורה ורצון הבורא ית"ש.

אפילו בחשכות יתנהג באמונה ע"פ תורה

והנה גודל האמונה הנצרך בענייני פרנסה נלמד מהמשך הכתובים דכתיב (פסוק ל"ב) "ויאמר משה זה הדבר אשר ציוה ה' מלא העומר ממנו למשמרת לדורותיכם למען יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר וגו'", וברש"י שם "לדורותיכם, בימי ירמיהו, כשהיה ירמיהו מוכיחם למה אין אתם עוסקים בתורה, והם אומרים נניח מלאכתנו ונעסוק בתורה מהיכן נתפרנס, הוציא להם צנצנת המן, אמר להם (ירמיה ד', ל"א) 'אתם ראו דבר ה', שמעו לא נאמר אלא ראו, בזה נתפרנסו אבותיכם, הרבה שלוחין יש לו למקום להכין מזון ליראיו" עכ"ל. ומדכתיב 'לדורותיכם' משמע שהוא יסוד גדול לכל הדורות כולם ואף בדורנו אנו, וצריכים ליתן דעת בדבר זה לזכור שהרבה שלוחין יש לו למקום לפרנס אותנו, ולהאמין באמונה שלימה שהקב"ה זן ומפרנס מקרני ראמים ועד ביצי כינים. וא"כ אין כלל מקום לדאגה או למחשבות פסולות הגורמים לאדם להקל במעט מעבודת ה' שלו הן בתורה והן במצוות, בטענה זו שהוא טרוד על המחיה ועל הכלכלה, וזה מחשבת פיגול שצריך לעקרו מן השורש. ואדרבה השי"ת ימציא פרנסה בריווח דייקא למי שהולך בדרך התורה ואינו ממעט בעבודת הקודש. ומי שאינו יודע כיצד לנהוג בענין זה ילך אצל יר"ש לברר את הדרך אשר ילך בה באמונה פשוטה, אבל הא וודאי שלא יבוא לו על חשבון קיום התומ"צ בשלימות הרצויה.

ובענין זה איתא מהחיד"א (בספר דברים אחדים) עה"כ "כי אקח מועד אני מישרים אשפוט" (תהילים ע"ה, ג') היינו דיום יבוא בקום אדם למשפט לאחר אריכות ימים ושנים ליתן דין וחשבון בבי"ד של מעלה, וכשישאלו אותו קבעת עיתים לתורה, יטען להם דתלו ביה טפלא והיה טרוד על המחיה ועל הכלכלה, וזהו שאמר כי אקח מועד היינו יבחנו איך היה כל השבתות והמועדים בימי חייו אשר אין בהם טרדות הפרנסה, ועפ"ז 'מישרים אשפוט' ומי שעסק בהם בתורה ומצוות יקבלו ממנו טענתו, אבל מי שהיה מבלה ימים אלו ג"כ ומפנה ליבו לבטלה, אז אין לו תשובה שהיה עסוק לכלכל את ביתו. ומכאן תוכחה מגולה לנצל את כל ימיו לתורה ועבודה, ואף אם נגזר עליו להשתדל בפרנסה יעשה זאת ע"פ תורה ובשאר הזמן לא יתבטל אלא יעסוק בתורה ועבודת ה', וזו היא הדרך הישרה.

בשב"ק זו הוא זמן מסוגל לאמונה

והכלל הוא שיזכור תמיד שהשי"ת זן ומפרנס אותנו ויבטח בה' ויתפלל אליו, ואז יזכה שיתנו לו פרנסה בריווח ויוכל לנצל את זמנו לתורה ועבודת הבורא. וזה אפשר לרמוז בקרא "ערב וידעתם כי ה' הוציא אתכם מארץ מצרים" (לקמן ט"ז, ו'), פירוש אף בזמן של חשכות שהוא בבחי' 'ערב' ומרגיש שחסר לו בפרנסה וכדומה, אפ"ה 'וידעתם כי ה' הוציא אותנו ממצרים'. וכשם שבגלות מצרים השי"ת הוציאנו מעומק הקליפות והטומאה, כך בכל דור ודור השי"ת מוציא את בני" מאפילה לאורה וידאג לנו לכל מחסורנו לפרנסנו בריווח, וא"כ אין כל מקום לדאגה. וזה ציוה הקב"ה למשה לאמר לבני" "בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבועו לחם וידעתם כי אני ה' אלוקיכם" (שם פס' י"ב), היינו דבאכלכם את חוק לחמכם בבוקר ובערב תזכרו ותדעו כי אני ה' אלוקיכם הזן ומפרנס אתכם, וממילא תתחזקו באמונה ובטחון בה'.

וממילא בעמדנו בשב"ק זו שקראו היום בתורה בפרשת 'שירת הים' שיש בכוחה להשפיע יראת שמים ואמונה והתגלות אלוקים כמו שזכו בימים ההם, וכדכתיב "ויראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו". ע"כ צריך להתחזק מאד ולא להרפות מאמונתנו בבורא ית"ש, כי מאחר שזכינו לקרוא בפרשה נשגבה כזו הרי זה פגם גדול להיות לנו מחשבת פיגול של דאגה של פרנסה ושאר עניינים הנצרכים לאדם. והזמן גרמא להתחזק ולפנות דעתנו ממחשבות אלו, וראוי עתה לבקש מהשי"ת שנזכה לקבל את ההשפעות והכוחות הגדולים של גילוי מלכותו ית"ש בעולם שיש בפרשה זו, וקיום הדורות ושפע של פרנסה ובריאות שהכל נכלל בפרשה זו, ובכך נזכה להיות כלים ראויים לקבל את התורה.

השי"ת יעזור שנזכה להמשיך על עצמנו את השפע של בני חיי ומזוני רוויחי, רפואות ושידוכים הגונים, ושנזכה לעבוד את הבורא ית"ש בלב שלם ומתוך ישוב הדעת נכונה, ונזכה שיתקדש שם שמים על ידינו ועל ידי זרענו ע"י שנתגבר ונתחזק באמונה ובטחון בה', ולעבדו בהתרוממות ושמחה עד שנזכה בקרוב בימינו לביאת גואלנו משיח צדקנו בב"א.